

GUPČEVI ŠKOLARCI

Časopis učenika, učitelja i nastavnika Osnovne škole "Matija Gubec" Tavankut
Godina 2 - Broj 3 - Februar/veljača 2014.

Posjet dva predsjednika

Bayern 2013.

Silvija Šesto

Tema broja:
film

Branko Ištvančić

GUPČEVI ŠKOLARCI

Časopis učenika, učitelja
i nastavnika Osnovne škole
"Matija Gubec" Tavankut
Godina 2 - Broj 3 -
Februar/veljača 2014.

Adresa uredništva

Gupčevi školarci
Marka Oreškovića 11 a,
Donji Tavankut
Tel: 024/4767-010
e-mail: osmgubec@eunet.rs

Izdavač

OŠ „Matija Gubec“ Donji Tavankut

Urednici rubrika i novinari

Dunja Bajić, VII b
Matija Benčik, VII a
Sanela Beneš, VII b
Lucija Buza, V a
Marija Imgrund, II b
Marta Jakočević, VIII b
Regina Kujundžić, VIII a
Dunja Mačković, IV b
Ivan Nađ, II c
Katarina Petreš, VIII a
Andrea Sabo Cibolja, VIII c
Bojana Savanov, VIII b
Dunja Serenče, II d
Natalija Stantić, VIII a
Kristina Suknović, VIII b
Dijana Šefer, VII a
Mihaela Štrban, II d
Milica Tikvicki, II d
Željana Tumbas Loketić, II b
Milica Vuković, VI a

Glavni urednik

Vladan Čutura

Štampa

Čikoš štampa
Đevđelijska 16 b
24000 Subotica
Tel: 024/547-150
www.cikos.rs

Tiraž

1000 primeraka

UVODNIK

Dragi učenici, učitelji, nastavnici i drugi zaposlenici, sretan vam Dan škole! Sada već tradicionalno, naš časopis izlazi upravo na ovaj dan. Ovaj, treći broj časopisa uspjeli smo realizirati uz pomoć Pokrajinskog tajništva za obrazovanje, upravu i nacionalne manjine. Tema broja je film. Nadam se da ćete uživati u tekstovima vezanim za ovu temu i naučiti ponešto novo. Moći ćete čitati o Filmskom festivalu Palić, a osobito nam je drago što je proslavljeni hrvatski redatelj Branko Ištvančić, rodom iz Tavankuta, pisao za naš novi broj. Naravno, bilo je puno aktivnosti i u prošlom polugodištu, a jedna od najznačajnijih i osobito važnih za našu školu i Tavankut jest posjet dva predsjednika – predsjednika Republike Hrvatske i Republike Srbije. I još puno toga... Hvala svima koji su sudjelovali u izradi novog broja „Školaraca“ i još jednom – sretan Dan škole.

Stanislava Stantić Prčić, ravnateljica škole

IZ SADRŽAJA ...

Higijena 12

Tko je zgazio Zemlju? 13

Intervju Ivona Iveljić 18

Antun Gustav Matoš..... 22

Mlada atletičarka Bojana 30

POSJET PREDSJEDNIKA

Našu školu su 17. listopada 2013. posjetili Ivo Josipović, predsjednik Republike Hrvatske i Tomislav Nikolić, predsjednik Republike Srbije.

U okviru posjeta, predsjednici su nazočili nastavi na hrvatskom jeziku, a naši su ih učenici srdačno pozdravili pjesmom „Himna zadrugara“ koju su priredili s učiteljicom Mirjanom Perčić i Kristinom Kovačić, nastavnicom glazbene kulture. Nakon toga je uslijedio razgovor naših učenika s gostima. Predsjednici su bili veoma raspoloženi odgovarati na učenička pitanja, dajući pri tom korisne savjete i smjernice za daljnje školovanje. Oba predsjednika su se, pri kraju posjeta satu glazbene kulture, upisala u školski ljetopis. Potaknuti stihovima pjesme koju su im otpjevali naši učenici „kad se male ruke slože, sve se može, sve se može“, uputili su se ka dvorani za tjelesni odgoj gdje se održavao dječji dio programa prigodom manifestacije Dani Balinta Vujkova.

M.P. i K.K.

SILVIJA ŠESTO U NAŠOJ ŠKOLI

U srijedu, 26. studenog 2013., poznata hrvatska spisateljica za djecu Silvija Šesto je posjetila našu osnovnu školu. Najprije nam je predstavila svoje knjige i pričala o onima koje su obvezna lektira, a to su „Debela“, „Vanda“, „Bum Tomica“ i još poneke. Pročitala nam je i ulomak iz „Bum Tomice“ koji je bio veoma duhovit pa nas je i dobro nasmejala. Književnoj večeri su prisustvovali i učenici OŠ „Vladimir Nazor“ iz Đurđina koji su skupa s nama uživali u njenom posjetu. Govorila je i o sebi. U mladosti je trenirala stolni tenis, no privatni život ju je natjerao da se odrekne toga. Počela je pisati sve više pa dosad ima već 32 knjige! Najpoznatija joj je „Bum Tomica“, čiji peti i ujedno posljednji nastavak upravo piše. Mi smo joj postavljali pitanja, a nešto je i ona nas pitala, pa su neki od učenika za točne odgovore dobili i notese. Sve u svemu, bilo je veoma zanimljivo. Svi nam je drago što nas je posjetila i nadamo se da će doći opet!

Natalija Stantić, VIII. a

PUTOVANJE U RUMUNJSKU

Jedanaesetero učenika viših razreda naše škole, među kojima i ja, boravilo je u dvodnevnom posjetu Rumunjskoj. Rano ujutro, 5. listopada, krenuli smo na put. Na 6 sati odavde nalazi se malo mjesto Ravnik gdje smo bili smješteni. Oko tog mjesta je prekrasna priroda s pitomim brežuljcima. Lokalni stanovnici su također vrlo ljubazni i druželjubivi. Družili smo se i s puno svojih vršnjaka na zajedničkoj radionici kroz koju smo upoznavali lokalne običaje i govor. Iako smo u Rumunjskoj bili kratko, svega dva dana, obišli smo i mjesta Klokotić, Lupak, Karaševo i grad Rešicu. U svakom od tih mjesta smo doživjeli nešto lijepo, neobično i drukčije. Vidjeli smo rumunjsku svadbu, prisustvovali misi u Svetištu Gospe Lurdске na otvorenom, pokraj spilje i izvora pitke vode, posjetili smo Muzej lokomotiva u Rešici, jeli domaće specijalitete, šetali prekrasnom prirodom i brdima, upoznali nove prijatelje, dogovorili suradnju s lokalnom osnovnom školom... Nakon svega, u subotu 6. listopada, u popodnevним satima krenuli smo natrag. Putovanje je bilo doista lijepo i zabavno. Nadam se da ćemo već na proljeće imati priliku opet se družiti s prijateljima iz Rumunjske, samo ćemo ovoga puta mi biti domaćini.

Katarina Petreš, VIII. a

AMBIJENTALNA NASTAVA U KRUPNJU

Ambijentalnu nastavu su pohađali učenici od 2. do 4. razreda iz tri objekta naše škole od 17. do 21. 11. 2013. godine sa učiteljicama Mirjanom Savanom i Zoricom Lučić. Na putu do Krupnja, posetili smo selo Tekeriš na Ceru gde se nalazi spomen kosturnica palim borcima u Cerskoj bici u Prvom svetskom ratu. Tokom boravka u Krupnju, učenici su svaki dan imali obrazovne, sportske i slobodne aktivnosti. Svaki dan, u predpodnevnim časovima, učenici su imali gimnastiku, jutarnju šetnju i izlet, popodne sportske aktivnosti, a u večernjim satima časove srpskog jezika i matematike. Svako večer, posle 20 časova, realizovane su slobodne aktivnosti kao što su imam talenat, maskenbal, šiz-friz i sl. Tokom boravka u Krupnju, učenici su pratili vremensku prognozu i zapisivali je u "Moj dnevnik". Naučili su pesmu "Himna prirodi" i plesnu koreografiju. Naučili smo mnogo o prirodnim i kulturnim karakteristikama tog područja iz kojega smo poneli nova saznanja i lepe uspomene.

M.S.

DEČJA NEDELJA U LJUTOVU

Od 07. do 11.10.2013. godine obeležena je Dečja nedelja u područnoj školi u Ljutovu. Tim povodom deca su bila „majstori“ starih zanata, od slikara, preko časnovničara, ćilimara, krojača, a osetili su i čari pravljenja licitarskog srca. Kroz prezentaciju, asocijaciju, priču i plakat učenicima je predočeno znanje o starim zanatima. Učenici su pomno pratili i slušali svaku izgovorenu reč i sa uživanjem su ispunjavali sve postavljene zadatke i tako stekli veštinu, spretnost i umešnost u izradi predmeta. Pokazali su volju za radom, a produkt njihovog rada bili su predmeti koji su nakon aktivnosti bili izloženi u holu škole.

Slavica Pokornić, učiteljica

SVETSKI DAN HLEBA

Hleb je namirnica koju jedu svi ljudi. U sredu, 16.10.2013. godine, II d i IV d razred zajedno sa učiteljicama Slavicom Kovačević i Slavicom Pokornić, obeležili su Svetski dan hleba odlaskom u pekarnu „Gigo-Mica“ u Tavankutu.

Tamo su deca sa velikim uživanjem pravila čarobna peciva oblika lakumića, pužića i pletenice. Neki su rastezali i testo za burek sa manje uspešnim završetkom. Svaki učenik je imao po 3-4 peciva koja su ispečena dok smo boravili u pekari. Produkt svog rada poneli su kući i već usput probali njihove ukuse. Verujemo da ukus nije bio gorak i da će, kada budu stasali za taj posao, neki od njih postati pekari.

Učenici II d i IV d, Ljutovo

BEOGRADSKI SAJAM KNJIGA

Velik broj učenika naše škole, u listopadu, posjetio je Beogradski sajam knjiga. Osim Sajma i puno knjiga, obišli smo i Tržni centar Ušće i pogledali kazališnu predstavu “Pokojnik” Branislava Nušića u Jugoslovenskom dramskom kazalištu. Cjelodnevni izlet završio je oko ponoći kada smo se vratili u Tavankut.

Dijana Šefer, VII. a

POKRAJINSKA SMOTRA RECITATORA

U Grdskoj knjižnici u Subotici, 8. studenog 2013. godine, održana je Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku, i to 12. po redu. Našu školu su predstavljali: Ivan Vuković, Sara Vuković, Matija Benčik, Nataša Benčik, Lucija Buza, Dijana Šefer, Marija Vereb i Milica Vuković. Svi su bili odlični, a Nataša Benčik i Milica Vuković, obje iz VI. a, prošle su u idući krug natjecanja i nagrađene su izletom u SlavonSKI Brod.

v.č.

SKUP UČENIČKIH ZADRUGA

Na poziv Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva, naša škola je bila sudionik na Stručnom skupu voditelja učeničkih zadruga Grada Zagreba, Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije. Skupu su prisustvovala ravnateljica Stanislava Stantić Prčić, nastavnica glazbene kulture Kristina Kovačić i učiteljica Zora Sloboda.

Stručni se skup održavao od 28.11. do 30.11.2013. godine u Zagrebu i Varaždinu.

Dio seminara je održan u Osnovnoj školi „Sv. Đurđ“ u Varaždinu gdje su održane dvije radionice izrada slika od slame. Prije radionica, održan je okrugli stol na kojemu je naša ravnateljica prezentirala rad naše učeničke zadruge.

K.K.

SUNČANA JESEN ŽIVOTA

„Sunčana jesen života“, priredba održana 26.11.2013. godine, bila je posvećena našim bakama i dekama. Program su pripremili učenici od I do IV razreda, zajedno sa zabavištaricama, uz pomoć učiteljica i vaspitačice. Ovu svečanost su nam svojim prisustvom ulepšale bake iz Gerontološkog centra II iz Subotice kao i predstavnici penzionerskog udruženja iz Ljutova. Njihov dolazak nam je mnogo značio jer su nam pokazali da im je drago što ih nismo zaboravili. Svaki susret sa njima znači udahnuti im nove impulse, da „treće doba“ prožive bez otuđenosti i zaborava. Osmeh na licima prisutnih je bio dokaz da se naš trud i trud mališana isplatio.

Slavica Pokornić, učiteljica

BOŽIČNI VAŠAR U GORNJEM TAVANKUTU

U našoj područnoj školi u Gornjem Tavankutu se svakog decembra održava Božićni vašar gde, nakon dečje priredbe, svi prisutni mogu posetiti prodajnu izložbu dečjih radova novogodišnje tematike. Ove školske godine vašar je održan 18.12.2013.

Prvu tačku priredbe – skeč "Medved je nešto našao", koji je sa decom pripremila vaspitačica Jelica Dulić su izvela deca iz vrtića i prvoga razreda. Učenici drugoga razreda, učiteljice Lidije Dulić, publiku su zabavili skečom "Slatka neverica", čija je tematika bila večito pitanje – postoji li Deda Mraz? Učenici četvrtoga razreda, učiteljice Zorice Tanović, odsvirali su nekoliko božićnih pesama, a za kraj su učenici 3. c, učiteljice Tatjane Nimčević, odsvirali dvoglasno na metalofonima poznatu dečju pesmu "Blistaj, blistaj, zvezdo mala" te izveli prilagođeni igrokaz Julie Robertson "Na metli ima mesta za sve", u kome nespretna i dobronamerna veštica, leteći iznad Gorn-

jeg Tavankuta, u snežnoj mećavi gubi prvo novu novogodišnju kapu, zatim mašnu sa pletenice, pa čarobni štapić, a sve koji joj priteknu u pomoć prima na svoju metlu. Strahinja Kostić, nastavnik engleskog jezika, za vožnju je na novoj, modernoj čarobnoj metli sa malim glumcima pripremio i uvežbao plesnu koreografiju na muziku poznatoga internetskog fenomena Psaja. Nakon priredbe je održana prodaja novogodišnjih dečjih radova, a zarađeni novac će svaki odeljenski starešina, u dogovoru sa učenicima, potrošiti na potreban materijal, igračke ili sportske rekvizite.

T.N.

PODJELA NOVIH ZAVJETA

U ponedjeljak, 23.12.2013. godine, u školi je organizirana podjela besplatnih primjeraka Novog zavjeta na hrvatskome jeziku. Donator tri stotine primjeraka Novog zavjeta za našu školu, djeci koja pohađaju katolički vjeronauk, bilo je Biblijsko društvo „Gideons“. Ovom prigodom u školi je organiziran program koji su pripremili vjeroučitelj Franjo Ivanković i nastavnica glazbenog odgoja Kristina Kovačić. Dvije stotine djece viših i nižih razreda iz Donjeg Tavankuta sudjelovalo je u programu prije podjele Novih zavjeta. Poslije programa zamjenik ravnateljice škole, Antun Lučić, zajedno sa župnikom i Draganom Končarevićem, gostom ispred „Gidensa“, učenicima je podijelio Nove zavjete.

F.I.

SLAMARSKA SEKCIJA U LJUTOVU

Slamarska sekcija u područnoj školi u Ljutovu ima 13 članova, to su učenici od 2. do 4. razreda. Sekcija se održava jednom nedeljno, a u vreme priprema za praznike – Božić, Novu godinu, Uskrs ili Valentinovo i češće. Na ovoj sekciji učenici stiču prva znanja o izradi čestitke od slame, od pripreme – čišćenje, peglanje, lepljenje na selotejp, pa do izrade elemenata za čestitku. Pojedini članovi sekcije uvek rado dolaze i izuzetno su spretni i kreativni. Dana 11.12. 2013. učenici III d razreda su posetili Župni dvor gde su imali priliku videti stalnu postavku slika od slame, od najstarije iz 1969. godine pa do slika savremenih slamarki.

Učiteljica Zora Sloboda, voditeljica sekcije

KULTURNA I DUHOVNA BAŠTINA ZAVIČAJA

Naša škola drugu godinu sudjeluje u projektu Kulturna i duhovna baština zavičaja, poznatijem pod kraticom KDBZ. Ovaj projekt omogućuje učenicima da nauče više o svome zavičaju, kulturi i običajima naroda koji žive na njihovom području, ali i šire, s ciljem boljšeg razumijevanja i poštovanja drugih i drukčijih. Škola je u projekt uključena preko Nansen dijalog centra iz Osijeka, pa su učenici, zahvaljujući ovoj organizaciji, prošle godine obišli Dalj, Erdut i Osijek, sudjelovali u literarnom natječaju, seminarima i sl. I dok se pripremaju novi i zanimljivi projekti i radionice u sklopu KDBZ-a, upoznat ćemo vas s djelom Fridtjofa Nansena, čije ime nosi ova organizacija.

Fridtjof Nansen (1861.–1930.) bio je poznati norveški istraživač, zoolog, diplomat i humanitarac. Jedan je od najslavnijih svjetskih polarnih istraživača, a svjetsku je slavu stekao ekspedicijama preko Grenlanda i putovanjem brodom preko Arktičkoga oceana. Bio je izniman znanstvenik, kasnije profesor zoologije i oceanografije, ali i dobar skijaš, što mu je bilo od velike koristi u polarnim istraživanjima. Prvi je na psećim saonicama istražio unutrašnjost Grenlanda, 1888. godine, a Sjeverno polarno more je istraživao od 1893. do 1896.

Nobelovu nagradu za mir je dobio 1922. godine jer je spasio više od 450.000 zarobljenika, iz 26 zemalja, iz Sibira od sigurne smrti prouzročene hladnoćom, glađu i bolešću. Zaslužan je i jer je pokrenuo humanitarni program protiv gladi. Naime, glad je harala Europom, osobito Rusijom od 1921. do 1923. godine i predstavljala prijetnju za više od 30 milijuna ljudi. Pomagao je i izbjeglicama u Grčko-tursko ratu od 1919. do 1922.

Kao priznanje za svoj rad s izbjeglicama i ljudima pogođenim glađu, Nobelovo povjerenstvo u Oslu je odlučilo dodijeliti Nansenu Nobelovu nagradu za mir 1922. godine.

KDBZ: SEMINAR U TUHELJSKIM TOPLICAMA

Seminar „Interkulturalno podučavanje i jezici zavičaja” održan je od 22. do 24. studenog 2013. u Tuheljskim Toplicama u Republici Hrvatskoj. Tema seminara bila je „Jezici zavičaja“ o čemu su govorile profesorice Zrinka Jelaska i Lidija Cvikić s Filozofskog fakulteta iz Zagreba. Tijekom seminara ostvaren je i plan provedbe interkulturalnih aktivnosti u ovom polugodištu u našoj školi. Što će se sve događati, uskoro ćete doznati.

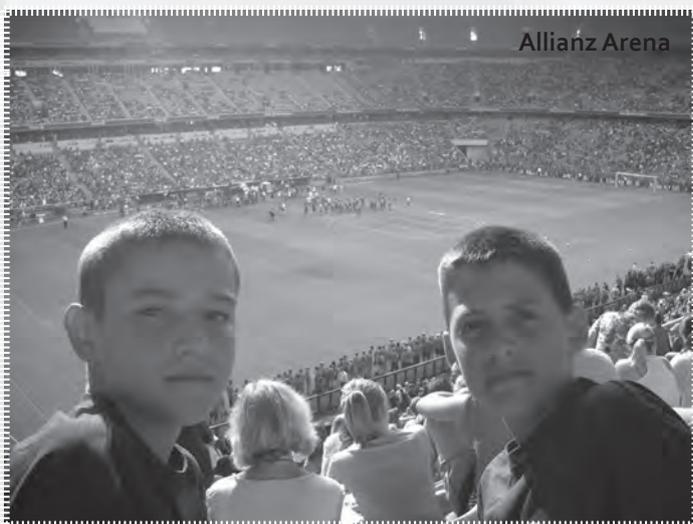
M. P.

Školski projekt

Puppiling

Allianz Arena

Alpen - mit der Seilbahn

BAYERN 2013

Dank vielen kooperierenden Menschen waren im Sommer 2013 sieben Schüler aus der Schule „Matija Gubec“ Tavankut und ihre Deutschlehrerin Andrea Erdelji in Bayern. Da wir mit sehr positiven Eindrücken von dieser Reise zurückgekommen sind, bedanken wir uns auch auf diese Weise dem Bayerischen Roten Kreuz, der Stadtverwaltung Münchens und der Stadt Subotica.

Diesen Sommer war ich zusammen mit Freunden und Freundinnen aus der Schule in Deutschland.

In Deutschland verbrachten wir 2 Wochen und es war toll. Auf dieser Reise waren auch die Schüler aus zwei anderen Schulen aus Subotica. Wir wohnen in einem kleinen Dorf Puppiling. Oft besuchten wir München, das wir genossen. In München haben wir schöne Kirchen und andere Sehenswürdigkeiten gesehen. Wir besuchten auch verschiedene Schlösser und am besten gefiel mir das Schloss Neuschwanstein. Wir verbrachten ein paar Tage in den Alpen, wo wir mit der Seilbahn fuhren. Wir waren in verschiedenen Schwimmbädern und auf mehreren Seen, wo wir schwammen und das schöne Sommerwetter genossen. In Puppiling hatten wir alle viel Spaß. Ich bin froh, dass ich auf dieser Reise war, weil ich neue Freundschaften geschlossen habe und etwas Neues gelernt habe. Ich hoffe, dass ich in der Zukunft wieder die Möglichkeit haben werde, sowohl Deutschland als auch viele weitere interessante Orte zu besuchen.

Katarina Petreš 8. a

Im Schloss Nymphenburg

Ledenski Sebastijan, VI b

POZNA JESEN

Stigo je novembar
a za njim će doperjašit
i ladan decembar.

Uskoro će zima,
doće nam i ladna klima.

Tice su očle na put
dalek i dugačak
Cviće je uvenilo
više ne mriši selo.

Zima na prag stiže
sladoled se više ne liže.
Čaj nas vruć čeka
i postelja meka.

*Marta Jakočević, VIII c
Andrea Sabo Cibolja, VIII c
Kristina Suknović, VIII b*

JESEN

Stigla je jesen i na naš salaš.

Sve je zrilo i prispilo za berbu, i voće i povrće. Polagano smo obrali kuruze. Ostalo je da se oberu još po koja kruška, grožđe i jabuke. Moj dida na salašu ima lipog slatkog žutog i crvenog grožđa. Komšinca, snaš Kata, ima tako lipi bundeva što su narasle ko košar velike. Mi imamo tušta jabuka. Ima tu niki novi naziva za jabuke, al ja ji razlikujem po bojama, crvenoj, žutoj i zelenoj. Naš komšija, bać Antun, je ovrvo suncokret.

Sad čeljad polagano oru njive, a dica čekaju da padne snig.

Marija Imgrund, II b

Tamara Šteković, VIII b

JESEN NA SALAŠU

Jesen je najlipša na salašu.

Grane su ostale suve i gole. Žuto i suvo lišće je pokrilo travu. Jesen je napravila šareni tepih. Obrali smo jabuku u našoj avliji i metili u podrum. Iza kuće je velika njiva sa koje su obrani kuruzi i sadivena je kuružna. U parasničku peć ložimo granje, a iz odžaka se vidi crni dim. Pivac i kokoške se manje šepure po avliji. Grožđe u vinogradima je obrano, mulja se i sprema za vino. Jesenje kiše kvase stari đeram.

Jesen je šarena i mrišljiva i veseli nas svojim darovima.

Željana Tumbas Loketić, II b

БАДЊЕ ВЕЧЕ И БОЖИЋ У МОЈОЈ ПОРОДИЦИ

Од свих празника, највише волим Бадње вече и Божић јер је то време даривања.

На Бадњи дан, пре подне, са сестром сам окитио јелку. Бака је спремила свечану вечеру. Ту вече се цела породица окупи. На трпези је чорбасту пасуљ, риба, резанци са сиром и маком, бели лук, јабуке, ораси и мед. После вечере сам отварао поклоне које сам нашао под јелком. Обрадовао сам се поклонима, а највише двогледу који сам пожелео. На Божић, после доручка одлазимо на мису и обилазимо родбину да честитамо Божић где се частимо колачима и соком. Гледамо божићне програме на телевизији.

Жао ми је што овог Божића није било снега па нисам могао да уживам у њему.

Иван Нађ, II ц

Иван Нађ, II ц

Vanja Vuković, II c

SNEŠKO BELIĆ

Prvi sneško, car zimskog carstva, nastao je jednog jutra iz drugarstva.

Srećni drugari ga stvorili
I blede obraze u rumeno pretvorili.

Veselo, na brdo se popela deca
I kližući su hvatala „zeca“.

Dobre, drage, stare nam bake
Pomagale unucima vukući sanke.
Žurno se od jutra igraju svi ove zime
Sve dok prolećno sunce
Jednom ne stigne.

Dunja Mačković, IV b

ISPUNILE SU MI SE NOVOGODIŠNJE ŽELJE

Stigla je Nova godina, a sa njom i novogodišnje želje. Dok sam kitila jelku, razmišljala sam sa osmehom na licu šta bih mogla poželeti.

Na pamet su mi došle mnoge želje. Poželela sam 3D puzzle jer ih volim slagati. Mislila sam da ću dobiti to šta sam htela jer sam bila dobra cele godine. Kada sam se probudila, ispod jelke sam ugledala svoj poklon i bila sam srećna, ali i zabrinuta jer nisam znala da li je tamo stvarno moj poklon. Kada sam ga otvorila bila sam veoma srećna jer sam dobila puzzle koje sam odavno želela. Raspakovala sam puzzle i odmah počela da ih slažem. Svaki dan ih slažem, kada nađem vremena, jer je jako puno delova. Kada slika bude gotova, svi će videti lepog lavića koji leti pored planete.

Volim Novu godinu jer uvek dobijem lepe poklone. Tada se osećam voljeno i srećno.

Dunja Mačković, IV a

Martina Vajhand, VIII c

ЧИСТЕ РУКЕ ЗА ЗДРАВ ЖИВОТ

Руке увек треба да нам буду чисте. Морамо их редовно прати. Треба их прати у топлој води јер она боље уништава узрочнике заразе од хладне воде. Руке трљамо сапуном и то најмање 15 секунди. Важно је добро опрати предео између прстију, испод ноктију и испод накита. Након прања, руке треба добро осушити чистим пешкиром или папирним убрсом. Нокти увек треба да су чисти и уредно посечени. Руке треба обавезно прати пре и после јела, пре и после одласка у тоалет, после мажења животиња, након кашљања и кијања. Такође их треба прати након играња, када дођемо из шетње и куповине, аутобуса. Не каже се узалуд да је чистоћа пола здравља. Неколико секунди прања руку ће нас поштедети разних болести, а посебно жутице.

Милица Тиквицки, II д

Руке се морају често прати. Сваки пут пре и после јела обавеза је опрати их сапуном. Руке перемо млаком водом. Када су нам прљаве руке не смемо их стављати у уста нити јести њима. Тако се можемо инфицирати и заразити разним бактеријама. Волим да перем руке течним сапуном јер га пре мене нико не дира. Делује ми да је „чистији“. Волим кад сапун мирише и кад је нежне боје. Обожавам сапун који има мирис цвећа и розе је боје.

Михајла Штрбан, II д

Хигијену нашег тела је веома важно да одржавамо. Прањем руку одржавамо наше здравље уреду. Ако би се десило да заборавимо опрати руке, зубе, лице, тело, на свету не би било чистоће. Вода и сапун нам помажу да будемо чисти и да хигијену одржавамо како треба. Знате да су сапуни и шампони хемикалије које загађују воду? Али, у одржавању личне хигијене чаробни састојци тих хемикалија нам помажу да са нас скинемо прљавштину и да не уносимо бактерије у организам.

Дуња Серенче, II д

TKO JE ZGAZIO ZEMLJU?

Trag ili otisak

Ako stanemo na bijelu površinu snijega – ostat će otisak naše čizme. Stanemo li na pijesak – također ćemo ostaviti trag. Nagazi li nam netko na nogu – i tu će ostati trag u obliku crvenila. Za svaki od tih otisaka potrebno je neko vrijeme da nestanu. No, kada je u pitanju naš planet, Zemlja, mi smo ga tako jako zgazili da on ima sve manje vremena i mogućnosti za oporavak i trag je sve vidljiviji!

Ekološki otisak

Što je ekološki otisak i kako je čovjek tako jako zgazio Zemlju? Smeće, smeće i još više smeća je jedan od odgovora na pitanje. I ne samo to, svaka stvar koja nas okružuje, koju napravimo, kupimo, kojom se služimo (odjeća koju nosimo, stolica na kojoj sjedimo, svaki naš obrok, torba, slika, bilježnica...) – sve je napravljeno od nečega. A to „nešto“ raste na zemlji ili je nastalo od sirovina koje su iskopane iz tla. U procesu proizvodnje, apsolutno svega, koristi se voda koja se često tijekom proizvodnje zagađuje. Ako posijemo drvo – moramo zasadi i čekati da novo naraste. Ako uberemo nešto, također moramo zasadi ili posijati i čekati da izraste. Da bi nešto novo izraslo, da bi se „zaliječile rane“ nastale iskapanjem ruda, da bi se voda pročistila – za sve to je Zemlji potrebno vremena. Mi danas trošimo i prljamo tako puno da planet ima sve manje snage za oporavak, a to znači da čovjek pravi preveliki **ekološki otisak**, ostavlja trag koji se ne može maknuti.

Koliki je taj ekološki otisak?

Ekološki se otisak može okvirno izračunati. Nažalost, znamenke su poražavajuće jer prema onomu kako sada živimo, ekološki otisak je toliko velik da za sve što potrošimo u godinu dana našem planetu treba dvije godine da nadoknadi. Znači, Zemlja uskoro neće moći izdržati sve to. Naravno, neke države i pojedinci rade manji ekološki otisak, što znači da žive odgovornije.

(Ne)održivo u Srbiji?

U Srbiji pitanje zbrinjavanja, razvrstavanja i, najvažnije, recikliranja otpada u velikoj mjeri nije riješeno. Stanovništvo, iako malih primanja i male kupovne moći, ne vodi računa o tome gdje i kako su proizvodi napravljeni. Često, pogrešno, smatraju kako je „ekološko“ odmah i skupo te rijetko kupuju ekološke proizvode.

Na stranici www.myfootprint.org nakon što se popune traženi podaci koji se odnose na prosječnu četveročlanu obitelj u Srbiji, vidi se da prosječna obitelj u Srbiji u odnosu prema prirodi i očuvanju okoliša i resursa živi neodgovorno. Naime, kada bi svi ljudi živjeli na takav način bile bi nam potrebne ne jedna, nego čak tri Zemlje da osiguraju sve potrebne sirovine i zbrinu sav otpad! Takav se način života zove **neodrživim** jer jednostavno ne može potrajati bez negativnih posljedica.

Ima li rješenja?

Najbolji način jest što manje kupovati nepotrebne stvari – tako ćemo manje iscrpljivati zemlju i smanjiti količinu otpada. No, kako smo navikli živjeti ne promišljajući, znači da je nužna promjena navika i nov način razmišljanja. Izbjegavajmo nastajanje otpada gdje god je moguće. Neki od načina su:

- proizvodi koji se svakodnevno koriste trebaju biti u što manjim pakiranjima,
- kupovati piće u povratnim bocama,
- bolje je kupovati na placu i proizvode u platnenoj vrećici nositi doma, nego kupovati u supermarketu gdje je puno suvišnog pakiranja,
- u dućan nositi vlastitu torbu ili vrećicu,
- ambalažni otpad sortirati,
- organski otpad kompostirati, a ne bacati u smeće
- pokvarene kućanske aparate popravljati...

Ako već moramo koristiti ambalažu, potrebno je koristiti onu koja je ekološki prihvatljivija za okoliš, odnosno, lakše razgradiva.

I za kraj... zamislite da sav otpad koji napravite, svaki papiric, svaku plastičnu bocu, svako pakiranje od čipsa i sl. morate sami nositi sa sobom 24 sata, svaki dan. Koliko biste već do sada tona smeća nosili na leđima? A koliko do kraja života?

Marina Balažev

ИВКОВА СЛАВА (2005.)

Улоге: Зоран Цвијановић, Наташа Нинковић, Срђан Тодоровић, Никола Ђуричко, Аница Добра, Велимир Бата Живојиновић.

Радња овога филма, Здравка Шотре, смештена је у 19. век, а филм је снимљен према књизи Светислава Раичковића.

У филму је реч о слави Ђурђевдан која се одржава у Ивковој кући. На славу су долазили и звани и незвани, а један од непозваних био је младић Светислав који је дошао да би видео девојку Мариолу у коју је заљубљен. Јело се и пило, као на свим српским славама, али гости су лагано почели да се разилазе. За столом су остали само Калча, Курјак, Смук и Светислав. Домаћица, Ивкова жена, Кева одлази у кревет, а Ивко, иако јако поспан, остаје за столом са гостима. Након неког времена, домаћин упита Светислава ко је он, но будући да нико не зна, Ивко крене да га туче. Остали га заустављају са идејом да га избаце са славе, али то ипак није ред. У неко доба и Ивко пође на спавање. Следећи дан, домаћини су госте затекли у кући, а у међувремену су почели долазити и други гости, на патерице. Смук, Курјак и Калча су опет били за столом, јели су и пили.

Домаћинима је већ доста, радо би их избацили, али ипак то не чине јер није ред, што гости подло искориштавају и почињу још више да једу, пију, пуцају, певају серенаде, удварају се Сики и Мариола. Остају и идућега дана па Ивко одлази до општине у нади да ће их се уз нечију помоћ од тамо решити. Након што се Ивко врати кући, угледа и председника општине како пије и весели се. Испоставило се да је тај дан Курјакова слава, Марковдан, али су они наставили да је славе у Ивковој кући. У жељу слава, председник општине предложи да Ивко допусти да се испросе Сика и Мариола те да ће након тога отићи кућама. Тако и би. Светислав и Курјак оженили су се Мариолом и Сиком те убрзо добише децу.

Дуња Бајић, VII Б

ЛАЈАЊЕ НА ЗВЕЗДЕ (1988.)

Филм Здравка Шотре “Лајање на звезде” снимљен је према истоименој књизи Милована Витезовића. Главне улоге у филму глуме: Драган Мићановић (Михаило), Наташа Шолак (Даница) и Никола Симић (директор).

Јунаци ове комедије су матуранти и наставници једне провинцијске гимназије. Главни јунак, Михаило, веома је паметан због чега је и добио надимак Филозоф. Његов једини проблем је Даница, девојка из одељења, коју упорно покушава да освоји. Супарник му је брат, потпуно другачији од Филозофа, а који све хоће да реши новцем. Даница, ипак, примећује Михаилову велику љубав, заљубљује се у њега и живе срећно до краја живота. Осим њих, у филму се појављују још неки ликови, као што су професори, а који су мало „уврнути“, по директоровим речима. Директор не зна ко му теже пада, немогући ђаци или професори. „Ђаци ће сутра отићи, али професори ми остају“, мисли се јадни директор. Један од ликова је и ученик који је заинтересован за бокс, а тренира га професор физкултуре.

Сан му је да постане најбољи, али то не успева да постигне и са једног меча се враћа потпуно плав од модрица.

Овај филм погледале су многе генерације и надам се да ће га још многе погледати јер је стварно одличан! Вреди издвојити сат времена и слатко се насмејати анегдотама матураната.

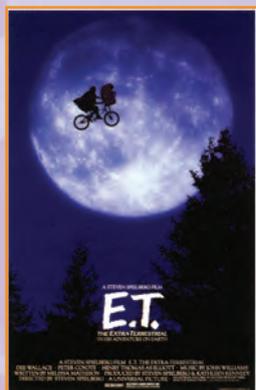
Санела Бенеш, VII Б

5 NAJBOLJIH DJEČJIH FILMOVA SVIH VREMENA

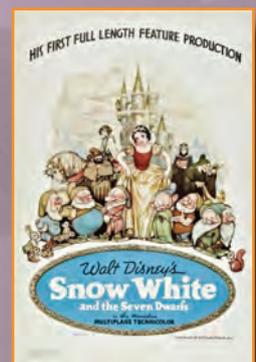

1. „Potraga za Nemom“ je računalno-animirani film iz 2003. godine. Film je 2004. dobio i Oscara u kategoriji za najbolji animirani film, a iste godine primio je i nagradu za najbolji film po izboru djece. Film je to o ribi po imenu Marlin. Zbog nesreće koja mu je ubila ženu i svu djecu osim Nema, Marlinova briga za jedinog sina je pretjerana što potakne Nema da otpliva na pučinu u namjeri da dokaže ocu da tamo nema nikakve opasnosti. Međutim, ulove ga ronioci koji se spuste s broda i završi u akvariju u Sydneyju. Marlin kreće u potragu za njim, a susreće i zaboravnu ribu Dory, koja odlučuje krenuti s njim. Marlin i Dory na svom putu upadaju u brojne probleme te se moraju suočavati s meduzama i velikim kitom. Međutim, tada nailaze na skupinu kornjača koje putuju prema Sydneyju te ih odluče slijediti i tako stižu do svoga cilja.

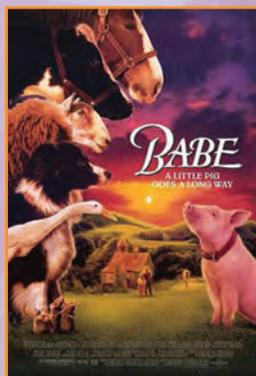
2. „Čarobnjak iz Oza“ je američki fantastično-glazbeni film iz 1939. godine. Djevojčica Dorothy sanjala je o mjestu gdje nema problema, u vrijeme tornada. Sanjala je da je sa svojim psom Totom sletjela u čarobnu zemlju Oz. Glinda, dobra vještica sa sjevera, savjetovala joj je da prati put od žute cigle do Smaragdnooga grada, gdje će upoznati Čarobnjaka iz Oza koji će joj pomoći u povratku kući u Kansas. Tijekom putovanja upoznala je strašilo, limenog čovjeka i lava koji su trebali mozak, srce i hrabrost pa su pošli s njom. Također su morali paziti na zlu vješticu sa zapada koja je željela rubin s Dorothyne cipele...

3. „E.T.“ je film redatelja Stevena Spielberga iz 1982. godine. Film govori o Elliottu, usamljenom dječaku koji se sprijateljuje s izvanzemalcem zvanim E.T., koji je slučajno završio na Zemlji. Elliott, njegov brat i sestra pomažu izvanzemalcu da se vrati kući, skrivajući ga od njihove majke i vlade.

4. „Snjeguljica i sedam patuljaka“ je slavni američki animirani film iz 1937. godine. To je prvi dugometražni animirani film iz Disneyjeva studija. Radi se o ekranizaciji istoimene bajke braće Grimm koja govori o mladoj Snjeguljici koja je pobjegla od zle maćehe i našla utočište kod sedam patuljaka.

5. „Praščić Babe“ je „životinjska komedija“ iz 1995. godine. Jedan mali, krležavi praščić, tko zna zbog čega, izabran je da bude nagrada na jednom sajmu: onaj tko pogodi koliko je težak, moći će ga odnijeti kući. Nagradu osvaja gospodin Hagget. On ne zna što bi s njim, jer ne uzgaja svinje, ali se zato njegova žena veseli slasnom odojku, čim ga malo udeblja. Zbunjeni praščić nađe se među drugim životinjama. Srećom, razumije njihov jezik i može se s njima družiti. Tužan je zbog toga što nije sa svojom mamom, ali je simpatičan i omiljen i pokazuje veliki talent u čuvanju ovaca. Toliko je uspješan da se pročuje u cijelom okrugu, a njegov vlasnik ima mnoštvo ponuda da ga proda. No mali je već dio obitelji koja ga ne želi prodati. Ipak, uslijedit će niz događaja koji će se pretvoriti u neizvjesnu pustolovinu...

Branko Ištvančić, filmski redatelj

MOJI FILMSKI POČETCI

Rano sam se počeo baviti filmom. Bilo je to još dok sam bio učenik petog razreda Osnovne škole „Matija Gubec“ u Tavankutu. Jednoga dana u naš razred je došao predavati mađarski jezik nastavnik Zoltán Siflis iz Subotice. Prvo što je pitao učenike je bilo tko se želi uključiti u kino sekciju koju će on voditi. Odmah sam se prijavio, premda skoro ništa nisam znao o filmu osim onoga što sam vidio na našem televizoru koji su kupili roditelji dok smo živjeli na salašu na Čikeriji. I tako je počelo...

Sićam se kada sam pogledao prvi put kroz 8 mm filmsku kameru koju nam je donio nastavnik Zoltán. Bilo je to u kabinetu biologije. Od toga trenutka, poželio sam samo to raditi cijeli život. I želja mi se ostvarila, baš u Tavankutu.

Nakon toga, moj prvi film je bio o mom didi. Nazvao sam ga „Pokretne slike moga dide“, a snimljen je u Tavankutu 1981. godine. Jednostavan, crno-bijeli film o tome kako moj dida pleće „košereve“ od pruća. Puno sam volio svoga didu. Bio je darovit i dobar čovjek. Pričao nam je često o svom životu i stradanju. Premda je živio teško i siromašno, uspješno je podigao svoju obitelj i uvijek bio pun života i optimizma. Volio je tamburu i svirku, bio je jedan od prvih članova Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva „Matija Gubec“ u Tavankutu. Od moga dide se moglo puno naučiti. Dok je živio na Čikeriji igrao je u čak 12 igrokaza, a u ponekima i po više uloga. Eh, da je on mogao studirati...

Sa nastavnikom Zoltánom često sam ostajao dugo poslije nastave u školskim učionicama. Biralim mjesta i prostor u kojem smo mogli sjesti i učiti o filmu. Tako je nastao u tim danima i moj drugi 8 mm film „Berber na biciklu“ o poznatom tavankutskom brici bač Đeni koji je obilazio mušterije na svojoj „bicigli“ po salašima.

Prvu kameru kupio sam radeći po najvećoj ljetnoj vrućini, kopajući njivu tadašnje ljutovačke zadruge u okviru kombinata „Peščara“. Taj posao našli su mi roditelji misleći ako sam toliko uporan neka svoju prvu kameru sam zaradim. I danas tu kameru čuvam i još uvijek radi, no vremena su se promijenila i za nju više nema filmske vrpce.

Moja mama je mislila da sam krenuo krivim putem pa je, na jednom roditeljskom sastanku, zamolila nastavnika Siflisa da me od toga „odvikne“ na što se danas slatko nasmijemo. Unatoč tome, moj nastavnik Zoltán Siflis i ja postali svima u osnovnoj školi u Tavankutu dobar primjer učitelja i učenika. Nakon toga došlo je vrijeme srednje škole u Subotici kada su se moji planovi morali mijenjati i pričekati neko drugo vrijeme da konačno odrastem i „sazrijem“ te upišem ono što volim, a to je studij filmske režije na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu.

Kada govorim o nekakvom otkrivanju svijeta, a to je ono što svaki filmski autor mora imati, uvijek kažem da je moje prvo otkriće svijeta bilo na salašu na Čikeriji gdje sam živio prvih deset godina života. Taj dio života je nešto čega danas više nema, rekao bih da se i u samom Tavankutu sve promijenilo. Ponekad sanjam salaš iz djetinjstva. Svi ti bunjevački običaji, kultura, ikavica i takav način života učinilo je svoje i ostavilo traga na meni. To je utrlo put u moj daljnji život i moje drugo otkriće svijeta kada sam pogledao prvi put kroz filmsku kameru u osnovnoj školi.

Snimanje filma podrazumijeva puno toga. Veliku ekipu, veliki angažman i ono što najviše mrzim – veliki novac. Nakon završenog studija, toliko toga sam radio, stvarao i snimao, čak se i uspješno afirmirao među hrvatske filmske redatelje, a tako sam teško došao do prvoga

Redatelj je osoba koja vodi proces snimanja filma, koordinira rad na njemu, te glumcima daje upute o željenom načinu glume u pojedinim scenama. Redatelj također može sudjelovati u procesima castinga, uređivanja ili zamjene pojedinih dijelova scenarija, kao i određivanju kutova snimanja, te uređivanju filma za njegovu konačnu verziju.

Tema

Insert iz filma
„Od zrna do slike“

igranog filma. Jer to je u našem poslu ono najveće do čega treba doći. Ni sam ne bih povjerovao, da mi je itko ranije rekao, da će moj prvi igrani film biti baš za djecu. A dogodilo se to u pravom trenutku, onda kada su tu filmsku vrstu počeli zanemarivati i zapostavljati. I tako sam imao priliku režirati „Duh u močvari“, prvi snimljeni igrani film za djecu u Hrvatskoj nakon pauze od gotovo 20 godina. Nije mi bilo teško raditi s djecom na filmu. Prilikom rada na filmu, nisam se uopće opterećivao time kako će se svidjeti starijima. U glavi mi je bila samo jedna misao – ono što sam ja u takvim filmovima volio gledati dok sam bio mali i dok sam živio u Tavankutu. Tada sam shvatio jednu stvar – djecu ne treba zapostavljati, ona su divna i iskrena publika. A ni dijete u sebi. Priroda u kojoj sam odrastao bila je na neki način utkana u taj film, a to su djeca zavoljela. I tako su mi uzvratila velikom gledanošću, što je za svakog redatelja od velike važnosti. Film je bio prikazivan diljem svijeta, a sada je potakao povećanje proizvodnje novih filmova za djecu.

U jednom trenutku želio sam se vratiti počecima i prvim nadahnućima iz zavičaja. U tom smislu, snimio sam dokumentarni film „Od zrna do slike“ o našim slamarkama. Radio sam to tako da svjedočim o jednom zaboravljenom autentičnom životu i kulturi iz koje potječem i kojoj pripadam. Uspjelo je, jer je film gledan diljem svijeta, a dobio je i neke nagrade. U trenutku dok ovo pišem, pri završetku sam svoga drugog velikog projekta – dugometražnog igranog filma „Most na kraju svijeta“, snimljenom prema jednom romanu. Govorit će taj film o tome kakvi smo i kakvi bismo trebali biti, kako smo se promijenili na loše i kako se moramo mijenjati na bolje i postati svjesniji svojih i nekih drugih ljudskih vrijednosti. Taj film posvetit ću svome prvom velikom učitelju, nastavniku Zoltánu koji je toliko utjecao na moj put i bavljenje filmom do konačnog cilja, a to je postići umjetničku istinu i ljepotu kako bih se mogao na takav način izražavati, ostavljati prepoznatljiv umjetnički trag i dobra djela u naslijeđe budućim generacijama.

Snimanje filma
„Duh u močvari“

Intervju: Ivona Iveljić

EVROPSKI FILMSKI FESTIVAL NA PALIĆU

*Teme koje obrađuju evropski filmovi su nam bliske i lakše ih možemo osetiti i razumeti * Od nekadašnjih malih Palićkih filmskih večeri Festival je postao poznat i priznat, kod nas i u Evropi * Ono što je možda najbitnije je dobar osećaj kada posmatrate ljude koji uživaju u filmskim projekcijama i goste Festivala koji uživaju u gostoprimstvu*

Koja je tematika festivala?

Međunarodni filmski festival Palić osnovan je 1992. godine i brzo je uspeo da izraste u važnu tačku na mapi evropskih filmskih festivala. Od 2003. palićki Festival postaje Festival evropskog filma i iste godine dobija članstvo u Evropskoj koordinaciji filmskih festivala. To znači da je Festival evropskog filma Palić već deset godina jedan od najznačajnijih u regionu i jedan od retkih u svetu sa 100% evropskim sadržajem.

Kako ste došli na ideju da tema vašeg festivala bude evropski film?

Ideja za orijentaciju ka evropskom filmu je potekla iz naše težnje da se posvetimo promociji filmske umetnosti i to evropske, pre svega, jer teme koje obrađuju evropski filmovi mnogo su bliže nama koji živimo u Evropi i lakše ih možemo osetiti i razumeti.

Zašto organizujete Festival filma?

Otvoreni univerzitet u Subotici je prepoznao potencijal za doprinos kulturnoj ponudi naše zajednice. Tako su, pre 20 godina, nastali Festival evropskog filma Palić i Međunarodni festival pozorišta za decu. Zadovoljstvo kada posle festivala pročitate pozitivne kritike daje nam snage da svake godine

sa još većim entuzijazmom pristupimo organizaciji novog izdanja Festivala i učinimo da Palić i Subotica budu prepoznatljivi u Evropi i svetu kao destinacija koja okuplja priznate evropske filmske stvaraoce, ali i mlade umetnike u filmskom svetu.

Kako publici predstavljate Festival?

Trudimo se da svake godine uvedemo neku novinu i tako najavimo početak Festivala. Prošle godine proslavili smo 20. Festival i tim povodom smo organizovali Bioskop na otvorenom u centru Subotice, pored prelepe Gradske kuće. Publika je imala priliku da vidi deset filmova koji su u prethodnih deset godina dobili nagrade za najbolji film. Čitav grad je odisao filmskom atmosferom koja se nastavila tokom celog Festivala.

Kako je baviti se osmišljavanjem ovakvog događaja?

Baviti se organizacijom festivala je dinamičan i kreativan posao. Pruža vam mogućnost da sklapate nova prijateljstva, imate priliku da se družite sa poznatim glumcima i rediteljima, da naučite puno o filmskoj umetnosti i pogledate puno interesantnih filmova. Naravno, u organizaciji Festivala učestvuje i veliki broj mladih, mahom volontera i svi

zajedno činimo veliku i veselu ekipu. Ono što je možda najbitnije je dobar osećaj kada posmatrate ljude koji uživaju u filmskim projekcijama i goste Festivala koji uživaju u gostoprimstvu.

Možete li sami odabrati sve filmove?

Festival ima 10 filmskih selekcija, različitih programa, od koji svaki ima svoju temu kojom se bavi. Tako smo, na primer, ove godine imali sledeće selekcije: Glavni takmičarski program, Program paralele i sudari, Mladi duh Evrope, Program zemlja u fokusu (ove godine smo prikazivali turske filmove), Novi mađarski film, Ekološki dokumentarci, Dečiji program, Omaž dobitnicima nagrade Aleksandar Lifka, Pobednici Palića i Evropa i hrišćanstvo. Svaka selekcija ima svog selektora – filmskog znalca, koji iz prethodne godine bira one koji će se prikazati na Festivalu.

Kada će se održati naredni Festival?

Sledeće, 21. izdanje Festivala evropskog filma Palić održaće se od 12. do 18. jula 2014. godine, na više lokacija u Subotici i Paliću.

Verujete li da ćete ostvariti dobar uspeh?

Iz godine u godine Festival dobija sve veća priznanja u evropskim filmskim krugovima. Takođe, veoma nam je drago kada vidimo da su bioskopske dvorane i Letnja pozornica popunjene pozitivnom energijom i publikom koja željno iščekuje da vidi nova evropska filmska ostvarenja. Verujemo da ćemo svakim novim izdanjem biti u mogućnosti publici pružiti nešto novo i zanimljivo i da će svaki jul biti u znaku kvalitetnog evropskog filma.

Šta bi ljude trebalo potaknuti da osmisle još ovakvih događaja?

Najbitnije je da imate dobru ideju i volite ono što radite. Na početku nije lako kada treba da se stvori nešto novo i drugačije, ali uz puno truda, rada i ljubavi sve može da se postigne. Događaji ovog tipa su uvek dobrodošli i uvek nađu svoju publiku.

Regina Kujundžić, VIII a

Filmski festivali su kulturna događanja na kojima se prikazuje, na određenom mestu, nekoliko filmova, raspravlja se o filmovima i gde žiri, ali i publika ocenjuje filmove i dodeljuje filmske nagrade. Najveći filmski festivali su Venecijanski i Berlinski filmski festivali, Filmski festival u Kanu (Francuska), a u regionu Sarajevo film festival.

ZAGREBAČKA ŠKOLA CRTANOGA FILMA

Začetnicima hrvatskoga crtanoga filma treba smatrati braću Waltera i Norberta Neugebauera. Oni su, nakon desetogodišnje plodne djelatnosti na području stripa, u prvim poratnim danima pokrenuli rad na crtanom filmu. Domaći prvijenac koji zadovoljava sve kriterije crtanoga filma je Veliki miting (1951.). Naš prvi crtani film u boji bila je Crvenkapica (1955.), koju je režirao Nikola Kostelac, a glavni crtač bio je Aleksandar Marks. Od 1. svibnja 1956. službeno je počeo djelovati Studio za crtani film pod nazivom Zagreb film. Može se reći da je u njemu nastala Zagrebačka škola crtanoga filma, koju odlikuje raznovrsnost, likovna i crtačka profinjenost i reducirana animacija. Zlatno razdoblje Zagrebačke škole crtanoga filma, od 1958. do 1962., obilježili su Dušan Vukotić, Vatroslav Mimica i Vladimir Kristl. Dušan Vukotić dobio je 1962. nagradu Oscar za najbolji kratki animirani film. Riječ je o Surogatu čiji je scenarij napisao Rudolf Sremac. Od 1968. do kraja '70-ih napravljeno je 59 filmova u četiri serije s istim glavnim likom – profesorom Baltazarom, čudakom koji iz prijateljstva prema ljudima nastoji otkloniti njihove nevolje. Za zaključak možemo reći da Zagrebačka škola crtanoga filma daje vrhunske rezultate već pola stoljeća. Jedan od najpoznatijih crtanih filmova nastalih u ovoj školi su Leteći medvjedići. Ipak, legendarni je lik profesor Baltazar.

Katarina Petreš, VIII. a

Profesor Baltazar simpatični je animirani lik znanstvenika koji rješava probleme svojih sugrađana uz pomoć kompliciranog stroja, mašte i puno pozitivne energije. Ljubitelj je prirode i svih živih bića, bori se za dobro. On je ekolog, promicatelj znanja, tolerancije, mira i ljubavi, duhovit, maštovit, skroman i nenametljiv, uslužan i požrtvovan te sve probleme stanovnika Baltazargrada rješava na human, "baltazarski" način. Legendarni profesor Baltazar nedavno je postao i lik igrice koja se može igrati na iPhoneu, iPod Touchu i iPadu. Igrica je prilagođena velikima i malima i igra se na ukupno devet razina.

ЗАШТО СЕ КАЖЕ?

Свакодневно се служимо језиком, али ретко кад о њему размишљамо. Употребљавамо различите речи и изразе и знамо шта они значе, али никада нисмо размишљали о њиховом пореклу и настанку.

Сви добро знамо да када је неко *пао са крушке* са том особом баш није све у реду. Зашто се баш каже *као да је пао или пала са крушке*? Зашто баш крушка?

Одговор на ово питање пронашли смо код нашег цењеног лингвисте Милана Шипке у његовој књизи *Зашто се каже?*

Наиме, некада се у нашем народу веровало да је крушка зло дрво на ком се окупљају демони, ђаволи, вештице и друге зле силе. Зато је оне који би се случајно нашли у том друштву, на крушци, па пали с ње, народ сматрао лудим, глупим и слично.

Тако су настали данашњи изрази *као да је пао или пала са крушке* у значењу *луд, глуп, неразуман* и друго. Сасвим је јасно зашто ова фраза има овакво значење јер шта се друго може очекивати од вештице или неке друге зле силе. Свакако ништа добро.

Ако желите да сазнате зашто се каже *Млатити*

празну сламу, пратите наше Језичке занимљивости и у следећем броју школског листа.

Приредили чланови Лингвистичке секције

$$\square - \square + \square = \square \quad 22$$

+ X +

$$\square + \square - \square = \square \quad 8$$

+ + +

$$\square \times \square : \square = \square \quad 10$$

|| || ||

$$\square \quad \square \quad \square$$

45 166 53

МАТЕМАТИЧКА УКРШТЕНИЦА

У девет празних поља упишите бројеве од 11 до 19 тако да резултат свих 6 једначина буде тачан.

Sto godina od smrti jednog od najznačajnijih hrvatskih pjesnika

ANTUN GUSTAV MATOŠ

Tovarnik, 13. lipnja 1873. – Zagreb, 17. ožujka 1914.

Bunjevac porijeklom, Srijemac rodom, a Zagrepčanin odgojem

Ovo su riječi jednoga od najznačajnijih hrvatskih pjesnika 20. stoljeća. Antun Gustav Matoš, poznat i kao AGM, bio je pjesnik, novelist, feljtonist, esejist i putopisac.

Rođen je u Srijemu. Kada je imao dvije godine preselio se s roditeljima u Zagreb, grad za koji ostao vezan cijeli život, iako je često iz njega izbivao. Do šestoga razreda bio je učenik gornjogradske gimnazije, a u sedmom razredu jedinicu je osim iz fizike i propedeutike imao i iz – hrvatskoga jezika! Pokušaj studiranja na Vojnom veterinarskom fakultetu u Beču završio je neuspjehom. Godine 1893. odlazi u vojsku, ali sljedeće, 1894., dezertira pa iz Hrvatske, koja je tada u sastavu Austrije, bježi u Beograd. Nakon Beograda, živio je u Beču, Münchenu, Ženevi i Parizu. U Zagreb se vraća 1908. i tamo ostaje do smrti, ostavivši iza sebe dvadesetak što tiskanih, što neobjavljenih knjiga: od pripovijedaka, feljtona i putopisa, do pjesama, kritika i polemika.

U književnosti je postao poznat 1892. godine pripoviješću „Moć savjesti“, koja naznačuje početak moderne hrvatske književnosti. Njegove pripovijetke sakupljene su u tri zbirke: „Iverje“ (1899.), „Novo iverje“ (1900.) i „Umorne priče“ (1909.). Osim toga, napisao je i: „Ogledi“ (1905.), „Vidici i putovi“ (1907.), „Naši ljudi i krajevi“ (1910.), a najpoznatije pjesme su mu: „Utjeha kose“, „Jesenje veče“, „Notturmo“, „1909.“ i dr.

Milica Vuković, VI. a

Skulptura „Matoš na klupi“ u Zagrebu

MAĆUHICA

Oskaru Durru

Crna kao ponoć, zlatna kao dan,
Maćuhica ćuti ispod rosne vaze,
U kadifi bajne boje joj se maze,
Misliš: usred jave procvjetao san!
Zato je i zovu nježno „noć-i-dan“
Naše gospođice kada preko staze
Starog parka ljetne sjene sjetno gaze
Ispod vrelog neba, modrog kao lan.
Kao samrt tamna, kao život sjajna
Maćuhica cvate, ali ne miriše
Ko ni njezin susjed, kicoš tulipan.
No u hladnoj nevi čudan život diše,
Zagonetan, dubok, čaroban ko san,
A kroz baršun drhti jedne duše tajna.

POKLADJE

Vrijeme prije početka korizme u Crkvi se naziva poklade. Sâm pojam polkade dolazi od riječiju od *klasti*, a znači: ostaviti meso, mesopust. Kod katolika se prije 1200 godina pokladama nazivao dan prije početka korizme, tj. utorak prije čiste srijede. Nekoliko stoljeća poslije poklade su trajale tri dana uoči korizme i ti dani su se nazivali „ludim“. U Katoličkoj crkvi u XIX. stoljeću donesena je odluka da se pokladanim vremenom naziva period od svetkovina Kristova krštenja do Pepelnice, tj. početka korizme. U tom vremenu se u našim krajevima održavaju prela ili balovi, a na Zapadu, osobito u Južnoj Americi, karnevali. Smisao svih tih događanja je da se kršćani prije početka najstrožijeg korizmenog posta provesele i rasonode.

U vremenu prije Drugog vatikanskog sabora (do 1962. godine) Katolička crkva je propisivala strogi post i nemrs u korizmenom vremenu. Međutim, poslije ovog Sabora (od 1965. godine) Crkva ne propisuje, ali preporuča uzdržavanje od mesa ili drugi oblik pokore kroz cijelo korizmeno vrijeme.

Pokladno vrijeme je najveselije vrijeme u crkvenoj ili liturgijskoj godini. Ove godine u tom najveselijem vremenu mi slavimo i dan naše škole i već tradicionalni bal. Svim učenicima naše škole, kao i svim zaposlenima i prijateljima, želim vesele poklade i dobru pripravu za najveći kršćanski blagdan – Uskrs.

Franjo Ivanković, vjeroučitelj

Krsto Hegedušić „Poklade“

Lucija Buza, V. a

Imam 11 godina, a ove godine u rujnu ću napuniti 12. U slobodno vrijeme bavim se različitim sportovima – kick box, odbojka, nogomet i dr. Pored toga, volim pisati priče i pjesme, crtati stripove, pjevati, slikati i dosađivati bratu. U školi sam odlična učenica, a omiljeni satovi su mi engleski jezik i tjelesni odgoj. Izvanškolske aktivnosti koje pohađam su zbor, slamarska sekcija, odbojka i modelarska sekcija. Nedjeljom volim ići u crkvu i moliti se Bogu. Volim i životinje. Moj san je postati poznata pjevačica i poznata spisateljica.

Božić

Božić nam stiže,
Sve je bliže i bliže.

Bor ćemo kiti,
Bogići pisma pisati.
Zaželjet ću da Božić Bata
donese puno bijelog zlata.

I onda ću sjediti pokraj bora
i gledati snijeg s prozora.

Želim da moja obitelj bude skupa,
da se u sreći i radosti kupa!

Moj mačak

Dobila sam malog mačka,
Mazoš mu je ime,
ima žutu dlaku,
on ponosi se time.

Oči su mu plave boje,
a uši mu visoko na glavi stoje.

Kraj peći on leži,
mazi se i prede,
a stomacić k'o balončić,
jer stalno nešto jede.

Volim svoga mačka
i nikom ga ne bih dala,
svaki dan me usrećuje
i zato mu hvala!

Pismo bivše učenice naše škole

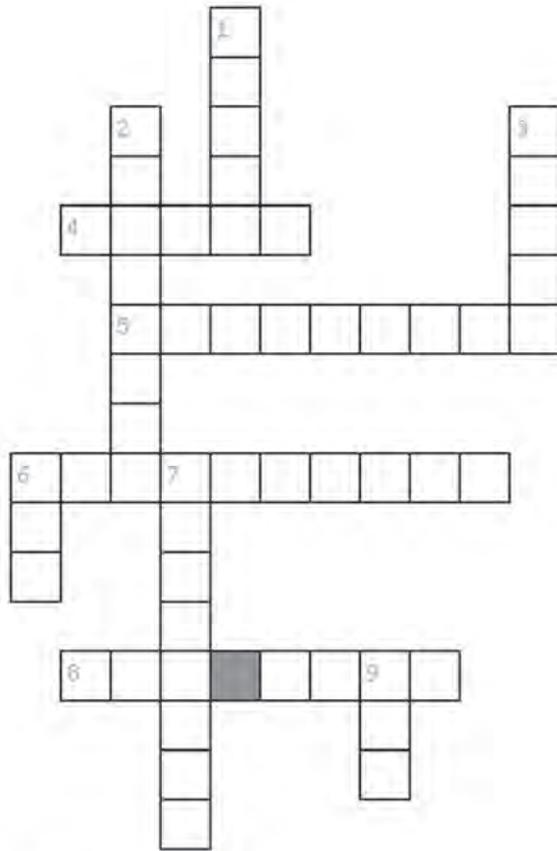
Maja Štetaković, II. f Gimnazija "Svetozar Marković" Subotica

Kada je prošla polovica kolovoza, naišli su veliki i teški oblaci... Ti kišni oblaci donijeli su nam rujan i prve dane srednje škole. Na kraju osnovne, stigli smo na raskrižje koje je značilo veliku prekretnicu u našim životima. Trebali smo odlučiti kamo dalje. Mene je put odveo u Gimnaziju „Svetozar Marković“ i sada uredno pratim putokaz na toj cesti kako bih sigurno stigla do svoga cilja. Doći u srednju školu znači postati samostaljniji, ozbiljniji, ali i bogatiji za još jedno iskustvo. Dobili smo nove prijatelje, profesore i predmete. Srednja škola se ne razlikuje mnogo od osnovne. Istina je da ima više zadaće i da se ozbiljnije uči, ali svakako to nije razlog za brigu. Vjerujem da je u početku svima teško prilagoditi se novoj sredini, ali nakon par dana sve dođe na svoje mjesto. Veoma je važan timski rad, jer skupa možemo više. Pomažemo jedni drugima jer je svatko dobar u nečemu. Također, postoji velik broj zanimljivih sekcija kojima se učenici mogu priključiti, ukoliko su zainteresirani. Školovanje znači puno uspona i padova, dobrih i manje dobrih stvari, no koliko god da se osjećamo slabo i čini nam se da je škola neosvojiva tvrdava samo treba nastaviti dalje jer ne postoje neosvojive tvrđave. Kao što se kaže: Bogatstvo nije novac – on se troši, bogatstvo je znanje!, tako nas srednja škola čini bogatijima, iz dana u dan, ukoliko smo svjesni toga. Jer, svi imamo različite životne želje i samo treba dobro razmisliti što ćemo sa

svojim životom i na osnovi toga odabrati idealnu srednju školu. Moj savjet, onima koji ne znaju što žele dalje, jest da upišu gimnaziju i neće se pokajati jer ona pruža sigurnu osnovu za daljnje školovanje.

Crossword

Down

- 1. My father's brother
- 2. A blrd has got.....in various colours
- 3. A human organ inside the head
- 6. Some peopletheir hair to change the colour
- 7. the capital of Australia
- 9. Short message system or.....

Across

- 4. A part of the UK
- 5. A holiday celebrated at the end of the October
- 6. America was by Columbus.
- 8. Good-better-.....

F G X F E A T H E R S K
 Z T M S I S O W S S S O
 U N C L E W U B R A I N
 L Q L L A P W D P W R Z
 I B H A L L O W E E N D
 L O J N Y I Q D K G S D
 S T P K T W V I K I C K
 A H V L G A O S Y K A N
 S E C S S L C C T A N C
 T G M J E I O Q E B E
 T B X S I S Z V J B E E
 D E C F G R N E Z W R L
 V S G D Y E N R J T R D
 T T C E K R D E F D A O
 K A B F F P T D O E W R

SILVIJA ŠESTO: "TKO JE UBIO PAŠTETICU?"

Roman prikazuje snimanje dječje radio emisije koju vode Barbara i Marta, dvije tinejdžerice. Nakon dvije godine emitiranja emisije u cijelu priču su se umiješale njihove mame, zbog čega su se Barbara i Marta često znale posvađati. Sve se zakompliciralo, čak toliko da nekoliko dana djevojčice nisu niti dolazile praviti emisiju. Tijekom nesporazuma emisiju počinje voditi Lucijan. Nakon što nesporazumi prođu, djevojčice se vraćaju u emisiju i sada ona ima troje voditelja. Inače, Lucijan je uredničin sestrić koji se Marti ne sviđa, a u kojega se Barbara zaljubljuje i zaboravlja na Darka, svoju bivšu simpatiju. No, Marta se zaljubljuje u Darka. Nakon nekog vremena, urednica zamisli kako bi emisiju trebala voditi mlađa djeca... „Paštetica”, radijska emisija, je prestala s emitiranjem, a svi likovi nastavljaju živjeti svoje živote. Složene situacije autorica prikazuje iz pet vizura: neutralnog pripovjedača, urednice emisije i troje mladih voditelja. Knjiga mi se sviđa jer tematizira tinejdžere i jednu zanimljivu emisiju koja je bila popularna, no brzo je zaboravljena.

Katarina Petreš, VIII. a

WORLD OF WARCRAFT™

World of Warcraft (Svijet Vorkrafta) je Blizzardova MMORPG video-igra, objavljena 2004. godine. Svijet Warcrafta smješten je u carstvo Azerota. Da bi započeo igru, moraš odabrati "server", a da bi "otvorio" novog lika, igrač mora odabrati jednu od dvije sukobljene frakcije – Alijansu dobrih ili Hordu zlih. Osim toga igrač bira rasu za lika, kao što su ljudi, dwarfovi, noćni vilenjaci, gnomi, darnei i vukodlaci koji su likovi Alijanse. Likovi Horde su oraci, zombiji, minotauri, trolovi, krvavi vilenjaci i goblin. Također, igrač mora odabrati klasu za lika, kao što su suratnici, paladini, lovci, bitange, mrtvi vitez, mag, vještac, svećenik i drugi.

Cilj igre je uništiti čudovišta i raditi zadatke prelaskom nivoa (levela), a maksimalan broj nivoa je 85. Možete igrati u skupinama ili "gildovima". Prelaskom na više nivoe dobivate nove moći, kupujete nove stvari (oružja, oklope) i sl.

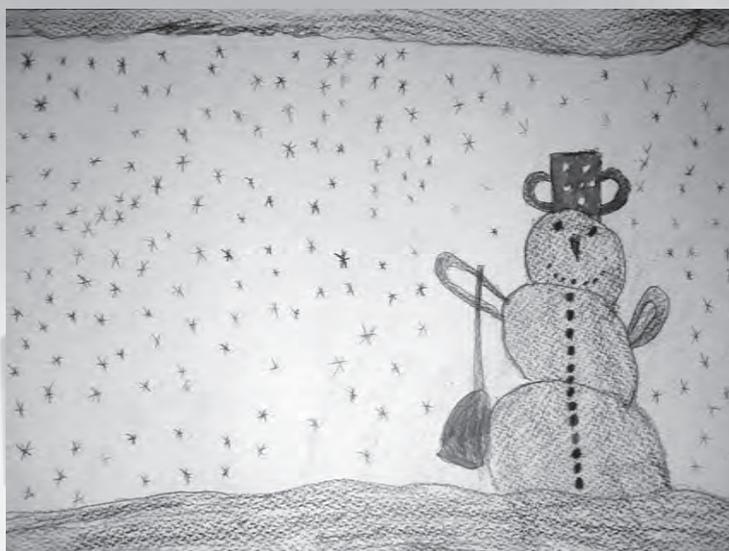
Lijepo se zabavite igrajući Warcraft i otkrivajte nove stvari!

Matija Benčik, VII. a

Likovni kutak

Ivana Saulić, Ilc

Dejana Šefer, Ilc

Milica Gedović, IIIb

Maja Rudić, Ilc

Likovni kutak

Martina Balažević, IVb

Mihaela Kadić, Ib

Saša Vidaković, VII b

Sanja Tumbas, IV b

DEČJA ATLETIKA U NAŠOJ ŠKOLI

Utorak, 16. 9. 2013., u OŠ „Matija Gubec“ učenici 3. i 4. razreda imali su mogućnost da učestvuju u dečjim štafetnim igrama u okviru programa Grada Subotice KIDS ATHLETICS, IAAF DEČJA ATLETIKA. Trening sa učenicima su realizovali instruktori ispred svetske atletske federacije Joška Kereši, Suzana Kenjereš i Šandor Sekelj, zajedno sa Mirjanom Savanov, profesorom razredne nastave i Nikolom Balaževićem, profesorom fizičkog vaspitanja. Pored štafetnih igara koje se realizuju, učenici su za trening dobili dresove i postavljeni su potrebni rekviziti. Ovakav vid aktivnosti veoma mnogo znači učenicima jedne seoske škole. Program je zamišljen kao koncept koji treba da unese zabavu u bavljenje sportom. Inače, cilj samog programa je promovisanje zdravog načina života i pravilan razvoj uz fizičku aktivnost. U našoj školi ove aktivnosti su realizovane i 7. i 28. oktobra 2013. godine.

Bojana Savanov, VIII b

Bojana sa Ivanom Španović

ATLETIKA

Počela su takmičenja atletičara u zatvorenom, tj. dvoranska takmičenja, pod nazivom „Atletski miting“. Cilj ovih takmičenja je da atletičari izmere snagu i brzinu i da se kvalitetno pripreme za državno takmičenje u februaru. Naša učenica, Bojana Savanov, učestvovala je na takmičenju u trci na 60 m, 11. januara 2014. i osvojila prvo mesto, a 18. januara 2014. je osvojila drugo mesto sa ličnim rezultatom 8,23. Takmičenja se održavaju svake subote u Novom Sadu.

M.S.

POBEDNICA – BOJANA SAVANOV

Na međunarodnom atletskom takmičenju, održanom u subotu 25. januara 2014. godine u Novom Sadu, pored domaćih takmičara iz svih krajeva Srbije, nastupali su i takmičari iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Zabeležen je novi rekord po broju učesnika pošto su učestvovala 494 takmičara u svim uzrasnim kategorijama. Kod pionirki na 60 m pobedila je naša učenica Bojana Savanov, sa rezultatom 8,25 s ispred takmičarke iz BiH, a 3. mesto je zauzela takmičarka iz Novog Sada. Već u polufinalu Bojana je nagovestila da želi prvo mesto budući da se u finale plasirala sa najboljim rezultatom iz svih grupa.

M.S.

Koliko imaš samopouzdanja?

1. Dobro si se pripremio/pripremila za kontrolni. Kako se osjećaš neposredno prije kontrolnog?

- a) Uvijek imam tremu, ali pozitivnu jer mi trema pomaže da postignem bolje rezultate.
- b) Dovoljno znam. Nemam se čega bojati.
- c) Jako sam uzrujan/uzrujana. Imam osjećaj da ništa ne znam.

2. Ne razumiješ gradivo iz matematike. Što činiš?

- a) Molim nastavnika/cu da još jednom objasni.
- b) Poslije sata pitam prijatelja/icu da mi objasni i pomogne.
- c) Sam/a pokušavam shvatiti ono što ne razumijem.

3. Rado se priključuješ novim školskim aktivnostima – sportskim klubovima, pjevačkom zboru, literarnoj sekciji...

- a) Točno.
- b) Priključim se samo ako moram.
- c) Nikada se ne priključim takvim aktivnostima.

4. Riješeni zadaci iz biologije ne podudaraju se s prijateljevim, koji je odličan učenik, a zadaća je za ocjenu. Što činiš?

- a) Vjerujem u svoja rješenja.
- b) Prepisujem prijateljeva rješenja.
- c) Kažem da sam zaboravio zadaću, bez obzira na negativnu ocjenu.

Bodovi

odgovori	1.	2.	3.	4.
a	2	3	3	3
b	3	2	2	2
c	1	1	1	1

Od 9 do 12 bodova

Vrlo si siguran/na u sebe! To ti može pomoći u mnogim životnim situacijama, ali razmisli imaš li baš uvijek pokriće za sve što radiš ili govoriš.

Od 5 do 8 bodova

Ne bi škodilo više samopouzdanja, ali na pravom si putu. U situacijama kada si pod tremom ili nesiguran/na, duboko udahni, izdahni i hrabro kreni dalje!

Manje od 4 boda

Moraš više vjerovati sebi. Jako si nesiguran/na i to loše utječe na tvoje rezultate, ali i na položaj u društvu. Rješenje je vježba! Na primjer, stani pred ogledalo i glasno prepričaj neku vlastitu anegdotu.

OŠ «Matija Gubec» 2.9.2013.

OŠ «Matija Gubec» 2.9.2013.

OŠ «Matija Gubec» 2.9.2013.

OŠ «Matija Gubec» 2.9.2013.

DOBRODOŠLI,
PRVACI!

DOBRODOŠLI,
PRVAŠI!